

Тазкия дарслари (148-дарс). Мусулмонни сўкиш фосиқликдир

17:00 / 07.08.2021 4905

Ҳар бир мўмин-мусулмон банда эҳтиёт бўлиши лозим бўлган қалб хасталикларидан бири фосиқликдир.

«Фисқ» сўзи луғатда қобиқни тешиб чиқиш маъносини англатади.

Шаръий истилоҳда эса Аллоҳ таолонинг тоатидан чиқиб, маъсиятларни яширмай, уялмасдан, очиқ-ойдин қиладиган одамга «фосиқ» дейилади.

Одатда «фосиқ» деб гуноҳ ишларни қилган мусулмонларга айтилади. «Фисқ» сўзи уламолар истилоҳида гуноҳи кабира қилиб ёки кичик гуноҳларда бардавом бўлиб, Аллоҳнинг наҳйи қилган нарсаларидан чиқишни англатади.

Қуръони Каримда эса мавзуга қараб, кофир ва мунофиқлар ҳам баъзан «фосиқ» дейилади.

Аллоҳ таоло Сажда сурасида марҳамат қилади:

?????? ????? ????????? ????? ????? ?????????????
?????? ?????????? ????????? ?????????????? ????????????????? ?????????? ??????????
???????????? ????????? ?????? ?????????? ?????????????????

????????? ?????????? ?????????? ?????????????????? ?????????? ?????????? ?????????????? ??
????????????? ?????????? ?????????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????
????????? ?????????? ?????? ??????????????????

«Ахир, мўмин бўлган одам фосиқ бўлган одам каби бўлурми?! Тенг бўлмаслар. Аммо иймон келтириб, солиҳ амалларни қилганларга, албатта, уларга қилиб ўтган амаллари учун зиёфат ўлароқ, жаннатул маъво бор. Аммо фосиқлик қилганлар эса, бас, уларнинг жойлари оловдир. Ҳар сафар ундан чиқмоқни ирода қилсалар, унга қайтарилурлар ва уларга: «Ўзингиз ёлғонга чиқарган оловнинг азобини тотинг», дейилур» (18-20-оятлар).

Ушбу ояти карималарда фосиқлик мўминликка муқобил равишда зикр қилинмоқда. Демак, бу ўринда у кофирликни англатади.

Мунофиқнинг ҳам фосиқ дейилишига қуйидаги оят далилдир:

نُوۡهٖۤ نَيِّوۡرِكَۙ نُنۡمَلِۤ اِبۡنَۙ نُوۡرُمۡ اَيۡضَعۡبۡ نۡمۡ مۡهٖۤ ضَعَبۡ تُۙ اَقۡفَانۡ مۡلَاوۡ نَوۡقۡفَانۡ مۡلَا
نَيۡقۡفَانۡ مۡلَاۙ نۡمۡهٖۤ سَنَفۡ لَلۡ اۡوۡسَنۡ مۡهٖۤ دَيۡاۙ نَوۡضۡبۡ قَيۡوۡفۡ وۡرَعۡ مۡلَاۙ نَعۡ
نَوۡقۡسَافۡ لۡ اۡمۡهٖۤ

«Албатта, мунофиқлар - улар фосиқлардир» (Тавба сураси, 67-оят).

Кофирликка етиб бормайдиган, гуноҳ маъносидаги фосиқликка Бақара сурасидаги қуйидаги оят далил бўлади:

هُۡوۡبُتۡكَافِۙ مۡسۡمۡ لِحَۙ اۡلۡ نۡنۡيۡدۡبۡ مُۡتَنۡيۡ اَدَتۡ اِذۡ اۡوۡنَمۡ اۡ نَيۡدۡلَاۙ اۡهٖۤ اَيۡ
مۡلَعۡ اَمۡكۡ بۡتۡكَيۡ نۡ اۡبۡتۡ اَكۡ بۡ اَيۡ اَلۡ وۡ لۡ دَعۡ لۡ اِبۡ بۡتۡ اَكۡ مۡ كۡنۡيۡ بۡ بۡتۡكَيۡ لَوۡ
سۡخۡبۡيۡ اَلۡ وۡهٖۤ رۡ لَلۡ اۡ قۡتۡيۡ لَوۡ قۡخۡ لۡ اۡهٖۤ لَعۡ يۡ دۡلَاۙ لۡ لۡ مۡيۡ لَوۡ بۡتۡكَيۡ لَفۡ لَلۡ
اَلۡ وۡ اۡفۡيۡ عۡضۡ وۡ اۡهٖۤ فۡسۡ قۡخۡ لۡ اۡهٖۤ لَعۡ يۡ دۡلَاۙ نَاۡكۡ نِۙ اۡفۡ اۡيۡ شۡ هۡنۡمۡ

نَمِ نِي دِي هَشْ اُوْدِهْ شَتْسْ اَوِ لِدْغْ لِابْ هُوْ يَلْوْ لِدْ مِي لَفْ وَهْ لَمِي نَاْ عِي طَتْسِي
ءَا دَهْ شَلَا نَمِ نَوْضَرْتْ نَمِمِ نَاتْ اَرْمِ اَوِ لُجْرَفْ نِي لُجْرَ اَنُوْ كِي مَلْ نِ اِفْ مُكْلِ اَجْر
اَلْوِ اُوْغُدْ اَمِ اِذَاْ ءَا دَهْ شَلَا بْ اَيِ اَلْوِ كِي رُحْ اَلْ اَمُهْ اِنْحِ رَكْدُتْ فِ اَمُهْ اِنْحِ لَصَتْ نَاْ
هَلْ لَا دَنْعْ طَسُقْ اَمُكْلِدْ ذَهْلَجْ اَلْ اِي اَرِي بَكَ وَ اَرِي غَصْ هُوْبُتْ كَتْ نَاْ اَوْمِ اَسَتْ
اَهَنْ وُرِي دُتْ ءَرْضَا حَ ءَرَا جَتْ نَوُكْتْ نَاْ اَلْ اِي اُوْبَاتْ رَتْ اَلْ اِي نَدَاْ وِ ءَا هْ شَلَا لْ مُوْقْ اَوِ
اَلْوِ مُتْغِي اَبَتْ اِذَاْ اُوْدِهْ شَاْ اَوِ اَهُوْبُتْ كَتْ اَلْ اِحْ اُنْحِ مُكْيَلَعْ سِي لَفْ مُكْنِي بْ
هَلْ لَا اُوْقَّتْ اَوِ مُكْبْ قَوْسُفْ هَنْ اِفْ اَوْلَغْفَتْ نِ اَوِ دِي هَشْ اَلْوِ بَاتْ اَكْ رَا ضِي
مِي لَعْ اِي شَلْ كَبْ هَلْ لَا اَوِ هَلْ لَا مُكْمَلْ غِي وِ

«Олди-сотди қилганингизда гувоҳ келтиринг ва ёзувчи ҳам, гувоҳ ҳам зарар тортмасин. Агар (аксини) қилсангиз, албатта, бу фосиқлигингиздир. Аллоҳга тақво қилинг. Ва Аллоҳ сизга илм берадир. Аллоҳ ҳар бир нарсани ўта билувчидир» (282-оят).

يَلِصْ هَلْ لَا لُؤْسَرْ لَاقٍ : لَاقٍ هُوْ عُهُوْ هَلْ لَا يَضَرُّ دُوْعُ سَمِ نَبِ هَلْ لَا دَبَعْ نَعْ
هَوْرٌ . «رُفْ كُ هَلَاتِقُوْ قَوْسُفْ مَلْسُ مِلْ اَبَسْ» : مَلْسُو هِي لَعْ هَلْ لَا
نَاْحِي شَلَا

Абдуллоҳ ибн Масъуд розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Мусулмонни сўкиш фосиқлик ва у билан уруш қилиш кофирликдир», дедилар».

Икки шайх ривоят қилишган.

Ўтган уламолардан Зажжож раҳматуллоҳи алайҳи: «Бадгумонлик яхши кишилар ҳақида ёмон гумон қилишдир. Аммо фисқ аҳли бўлса, ундан нима фосиқлик зоҳир бўлган бўлса, шуни гумон қилишга ҳаққимиз бор», деган.

Маълумки, фосиқлик катта гуноҳ ҳисобланади. Шариат кўрсатган чегарадан чиқиб, гуноҳ ишларни қилувчилар фосиқ ҳисобланади. Фисқ диндан чиқишнинг бошланиши бўлиб, тавба қилмасдан, ўша гуноҳни давом эттирганлар диндан чиқади.

Шунинг учун ҳам ҳадиси шарифда: «**Мусулмонни сўкиш фосиқлик ва у билан уруш қилиш кофирликдир**», дейилмоқда. Чунки фисқ куфрга олиб борганидек, сўкиш ҳам урушга олиб боради.

«Руҳий тарбия» китоби асосида тайёрланди